

Nr 15.

Ankom till riksdagens kansli den 5 april 1940 kl. 3 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 171, i vad densamma avser förslag till lag med visst tillägg till lagen den 28 september 1928 (nr 377) om skogsaccis jämte i ämnet väckta motioner.

Genom en den 8 mars 1940 dagtecknad proposition, nr 171, i vad densamma hänvisats till bevillningsutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda utdrag av statsrådsprotokoll över folkhushållningsärenden, föreslagit riksdagen att antaga följande, vid propositionen fogade

Förslag

till

**Lag med visst tillägg till lagen den 28 september 1928 (nr 377)
om skogsaccis.**

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Vid taxering enligt lagen den 28 september 1928 om skogsaccis av sådant virke, som avverkats för kronans räkning enligt lagen den 1940 om skyldighet att avverka ved till avsalu, skall utan hinder av vad i 7 § förstnämnda lag är stadgat med avverkare förstås den som, när virket är att anse som avverkat, äger marken eller, såvitt angår virke vartill avverkningsrätten vid den tid, då beslut meddelades om avverkning för kronans räkning, tillkom annan än ägaren, den som sålunda innehade avverkningsrätten.

2 §.

Det åligger vederbörande vedkontor att senast i januari månad året efter det, då avverkning som avses i 1 § ägt rum, till den, som enligt samma paragraf är att anse såsom avverkare, lämna skriftlig uppgift angående den myckenhet virke av olika slag, som avverkats för kronans räkning.

Vid avgivande av virkesdeklaration äger den deklarationspliktige upptaga virket i enlighet med den av vedkontoret lämnade uppgiften.

3 §.

För tillämpningen av denna lag erforderliga bestämmelser meddelas av Konungen.

4 §.

Vad i denna lag är stadgat om vedkontoren skall, i händelse de på dem ankommande arbetsuppgifterna av Konungen uppdragas åt andra myndigheter, efter Konungens förordnande gälla beträffande myndigheter varom sist är sagt.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

I propositionen har Kungl. Maj:t vidare föreslagit riksdagen att antaga lag om skyldighet att avverka ved till avsalu. Propositionen i denna del har hänvisats till lagutskott och tilldelats andra lagutskottet.

Till behandling i samband med propositionen, i vad densamma hänvisats till bevillningsutskottet, har utskottet förehaft de likalydande motionerna nr 169 i första kammaren av herr *Mannerskantz* m. fl. och nr 250 i andra kammaren av herrar *Staxäng* och *Thorell*, vari hemställts, att riksdagen måtte avslå förenämnda proposition.

Beträffande vad föredragande departementschefen vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t anfört till motivering för ifrågakvarande förslag får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till ovannämnda statsrådsprotokoll.

Enligt det i propositionen framlagda förslaget till lag om skyldighet att avverka ved till avsalu skall det åligga ägare av skogsmark, som enligt lag står under skogsvårdsstyrelses uppsikt, eller, i den mån avverkningsrätt tillkommer annan än ägaren, den, som innehar avverkningsrätten, att å skogsmarken avverka ved till avsalu enligt de föreskrifter, som framgå av nyssnämnda förslag. Varje vedkontor skall inom sitt verksamhetsområde enligt de närmare anvisningar, som meddelats av statens vednämnd, och efter samråd med skogsvårdsstyrelsen bestämma den myckenhet ved, ägare eller innehavare av avverkningsrätt skall avverka till avsalu, ävensom de tider, inom vilka avverkningskyldigheten skall vara till angivna delar fullgjord. Underlåter någon att inom bestämd tid verkställa avverkning i den omfattning, som sålunda fastställts, skall vedkontoret äga besluta om avverkning för kronans räkning ej mindre av den myckenhet ved, som vederbörande underlåtit avverka, än även av vad som enligt av vedkontoret med-

delade föreskrifter ålegat honom att i fortsättningen avverka. Ersättning för ved, som avverkats för kronans räkning, skall utgå med ett belopp, motsvarande skillnaden mellan, å ena sidan, för orten gällande garantipris för sådan ved varom är fråga och, å andra sidan, den beräknade kostnaden för vedens avverkning och uppläggning å lämplig leveransplats. Sedan beslut meddelats om tvångsavverkning mot ersättning till skogsägaren enligt fastställda grunder, anses hinder ej möta för kronan att överlåta avverkningsrätten till annan.

I fråga om skyldigheten att erlägga skogsaccis för det virke, som komme att avverkas för kronans räkning, har *departementschefen* i statsrådsprotokollet anfört följande:

»Enligt lagen den 28 september 1928 (nr 377) om skogsaccis skall vid avverkning av skog för det avverkade virket utgöras skogsaccis att utgå i förhållande till virkets genom taxering fastställda rotvärde; accis skall dock ej utgå för husbehovsvirke, ej heller där rotvärdet å det under beskattningsåret inom viss kommun avverkade virket, utöver husbehovsvirket, icke uppgår till 100 kronor. Skogsaccis skall erläggas av avverkaren, därvid med avverkare skall förstås den, som vid den tid, då virket är att anse som avverkat, ägt förfoga över virket. Vidare gäller enligt förordningen den 11 oktober 1912 (nr 275) om skogsvårdsavgift att för avverkat virke, som enligt gällande bestämmelser taxerats till skogsaccis, skall erläggas skogsvårdsavgift med viss procent av virkets taxerade rotvärde. Skogsvårdsavgiften skall erläggas av den, som enligt lagen om skogsaccis är skyldig att för det avverkade virket utgöra dylik accis. De förenämnda bestämmelserna torde medföra, att för ved, som avverkats för kronans räkning enligt de nu föreslagna bestämmelserna, kronan bleve att anse som avverkare. Med de av mig i det föregående föreslagna grunderna för beräkning av den skogsägaren tillkommande ersättningen torde emellertid bäst överensstämma, att de ifrågavarande utskylderna utgöras av skogsägaren respektive den som innehar avverkningsrätten till skogen. Härför torde erfordras vissa tilläggsbestämmelser till lagen om skogsaccis av innebörd att, där ved avverkats för kronans räkning enligt den nu föreslagna lagen, skogsägaren respektive avverkningsrättsinnehavaren skall anses såsom avverkare. Dessa bestämmelser torde böra införas i en särskild lag, medan erforderliga tillämpningsföreskrifter, bland annat avseende virkesdeklaration i fall varom nu är fråga, torde få utfärdas av Kungl. Maj:t. Med den avfattning av nyssnämnda lag, jag kommer att föreslå, torde det icke vara behövt att vidtaga någon ändring av förordningen om skogsvårdsavgift; det lär även utan sådan ändring med erforderlig tydlighet framgå att skogsvårdsavgiften för virke, varom här är fråga, skall erläggas av den som enligt de föreslagna bestämmelserna skall utgöra skogsaccis för virket.»

Utskottet. Vad beträffar det i propositionen framlagda förslaget till lag om skyldighet att avverka ved till avsalu har andra lagutskottet i utlåtande nr 13 i huvudsak förordat bifall till detta förslag.

Beträffande förslaget till lag med visst tillägg till skogsaccislagen finner utskottet i likhet med departementschefen bäst överensstämma med de föreslagna grunderna för beräkning av den ersättning, som i händelse av tvångsavverkning skall tillkomma skogsägaren, att skogsaccisen och skogsvårdsavgiften för det avverkade virket utgöres av skogsägaren respektive den som innehar avverkningsrätten till skogen. Detsamma bör gälla för det fall, att kronan, sedan beslut meddelats om tvångsavverkning mot ersättning till skogsägaren, överlåter avverkningsrätten till tredje man. För kontroll i fråga om skogsaccisens erläggande samt till förhindrande av att den, till vilken avverkningsrätten sålunda överlåtits, påföres ifrågavarande utskylder, bör vederbörande taxeringsnämnd lämpligen erhålla en avskrift av den uppgift, som avses i 2 § av nu föreliggande förslag. Utskottet får därför föreslå, att i första stycket av nämnda paragraf införes en bestämmelse härom.

Kungl. Maj:ts förslag i övrigt har icke givit anledning till erinran från utskottets sida.

Med det ovan anförda har utskottet jämväl tagit ställning till det i de likalydande motionerna I: 169 och II: 250 framställda yrkandet, såvitt angår förslaget till tilläggsdrag till skogsaccislagen.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts proposition nr 171, i vad den avser förslag till lag med visst tillägg till lagen den 28 september 1928 (nr 377) om skogsaccis, icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas, antaga nyssnämnda vid propositionen fogade förslag med den ändring, att 2 § erhåller följande lydelse:

2 §.

Det åligger vederbörande vedkontor att senast i januari månad året efter det, då avverkning som avses i 1 § ägt rum, till den, som enligt samma paragraf är att anse såsom avverkkare, lämna skriftlig uppgift angående den myckenhet virke av olika slag, som avverkats för kronans räkning. Avskrift av uppgiften skall samtidigt lämnas till ordföranden i taxeringsnämnden i den kommun, där avverkningen ägt rum.

Vid avgivande — — — lämnade uppgiften.

B) att de likalydande motionerna I: 169 av herr Mannerkantz m. fl. och II: 250 av herrar Staxäng och Thorell, såvitt

motionerna avse förslaget till lag med visst tillägg till lagen den 28 september 1928 (nr 377) om skogsaccis, måtte anses besvarade genom vad utskottet här ovan under A) hemställt.

Stockholm den 5 april 1940.

På bevillningsutskottets vägnar:

IVAR ANDERSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bärq, Viktor Larsson, Wahlmark, Bengtsson*, Sjödahl, Elon Andersson*, Ekman, Velande, Gustaf Björkman* och *Egnell*; samt

från andra kammaren: herrar *Anderson* i Norrköping, *Lövgren, Björklund, Olsson* i Gävle, *Ericson* i Boxholm*, *Sandberg, Werner* i Hultsfred, *Hammarlund, Hagberg* i Malmö och *Jonsson* i Skedsbygd.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.